

Murat Sıvacı ile iç mimarlık üzerine...

Tescilli bir marka olan "Interium Design" bürosunun kurucusu
Murat Sıvacı ile iç mimarinin merak edilenlerini konuştuk...

Murat Bey, öncelikle sizi biraz tanıyabilir miyiz?

1970'de İstanbul'da doğdum. Mimar Sinan Üniversitesi İç Mimarlık bölümünü bitirdim. Yüksek lisans öncesi İTÜ İngilizce hazırlık

okudum. Tescilli bir marka olan "Interium Design" iç mimarlık ve tasarım bürosunu kurdum. Kariyerim boyunca uzmanlık alanı olarak "Konsept tasarımcılığı" konusunda kendimi geliştirmeye

çalıştım. Şu anda yaptığım iş tam olarak kurumsallaşma ve markalaşma yolunda ilerleyen firmalara "konsept prototip mekanlar" hazırlamak ve bunların istikrarlı bir şekilde çoğaltılma süreçlerini yürütmektir. İç mimarlık hizmetimin diğer bir açılımı ise : markalaşma sürecini çoktan tamamlamış ancak konseptlerini "yenilemek" isteyen kurumlara tasarım hizmeti vermektir.

İç mimarlığı bize kısaca ifade eder misiniz? Konsept tasarımcılığı tam olarak nedir?

İç Mimarlık; insanın mekânsal anlamda yaşam alanlarının ihtiyaçlarına göre estetik olarak en verimli şekilde düzenlenmesidir. Bunun gereği olarak içinde matematik,geometri,mühendislik ve tasarım gerektiren bir rasyonel bilim dalı olarak ortaya çıkmıştır.

Bir kişiye ya da kuruma ait oluşturulacak "marka" ile ilgili bir "orijinallik" gerekir. Bu çalışma ile "kendine özgü" değerleri olan bir tasarıma ihtiyaç duyarsınız. Eğer bir kuruma sunduğu hizmetlerden dolayı çoklu sayıda mekan gerekiyor ise bu mekanların kurumu

yansıtan özelliklerde olması beklenir. Kurumun verdiği hizmetlere göre de dekorasyonu planlanmış olmalı ve toplam kalite anlayışına uygun olarak coğrafyadaki yerine bakılmaksızın aynı kalitede hizmet bir standart olmalıdır. İşte konsept tasarımcılığı tam bu anda devreye giriyor. Biz ihtiyaç duyulan konsept mağaza hakkında yatırımcıdan talep ve ihtiyaçlarını dinleyerek önce konsept fikrin temelini belirleyip gerekirse birkaç revize çalışmadan sonra "prototip" ini oluşturuyoruz. Daha sonra bütçe ve planlama desteği ile hangi süreçte, kaç noktada açılacağı gibi bilgiler etüdü edilip üretim olarak hayata geçiriliyor.

İç mimarlık sizin hayaliniz miydi? Merakınız nasıl başladı ve ne zaman karar verdiniz?

Hayal etmekten biraz fazlası diyebilirim aslında, gençlik yıllarımda ağır bir kış yaşanmıştı ve bu

kadar çok kar yağması hayalgücü olan biri için bol malzeme demekti. Diğer mahalleden iki arkadaşımı da ikna edip bir eskimo evi "iglu" yaptığımızı hatırlıyorum. Üstelik 2 odası vardı, merak kısmı böyle bir şeylerle başladı. İyi resim yaptığım için kendimi çizimle ifade etmek doğal halimdi. İç mimarlık hakkında araştırdım ve bana uygun olduğunu düşündüm. Güzel sanatlar yetenek sınavını kazandım. Her şey haliyle kendiliğinden gelişti.

Bugüne kadar neler yaptınız? Nasıl projeler üzerinde çalıştınız? Şu anda neler yapıyorsunuz?

İlk işim henüz üniversite 3.ncü sınıftayken part time çalıştığım iç mimarlık bürosuna, bir bar tasarımı için başvuran bir müşteri grubuna "canlı müzik" mekanı tasarlamamızı istenmişti. O zamanlar Türkiye'nin efsane mizah dergisi olan "Gırgır" dergisinde de

Karikatürist olan Galip Tekin'in de ortaklarından biri olduğu Sıra-selviler de "Kemancı Rock Bar" in projelendirme ve uygulanmasından sorumluydum. Literatüre geçmiş bir duayen ile tanışmış olup ilk işimde sonradan hit olan bir mekan dekorasyonunda tecrübe kazanmak büyük bir şanstı. Mezuniyet sonrası ilk profesyonel iş deneyimim yaptığım iş başvurularımın her ikisinde kabul edilmesi üzerine seçimimi bayan giyim sektörü markası "Polin" yönünde kullandım. İlk kurumsal marka mağazacılık çalışmalarına da o zaman başlamış oldum. Daha sonra bir lokomotif gibi hiç durmadan çalıştım ve diğer bazı markalarla da çalışma şans buldum. Kurmuş olduğum tasarım firması için sayısız endüstriyel tasarım gerçekleştirip Türk patent enstitüsünden toplam 32 adet tescil sahibi oldum. Mağazacılık sektörüne paslanmaz çelik

mağaza ve duvar teşhir sistemleri ürünleri üreten bir firma kurdum ve binlerce tasarımım halen piyasada çeşitli marka mağaza bünyelerinde direkt ve endirekt satış ile kullanımdadır. Çalıştığım markalar ile bahsi geçen bu ürünler ile ilgili dolaylı olarak ya da birebir tasarım hizmetlerinde bulundum.

Mesleğin eğitimi almış birisi olarak, eğitimin mesleki alanınızda önemli olduğunu düşünüyor musunuz? Eğitim almasaydınız, sadece yaratıcılığınızla iç mimarlık yapmanız mümkün olur muydu?

Evet, kesinlikle. Eğitim yeteneklerin bilimsel verilerle desteklenmesidir. Yetenek bilgi ile yoğurulmalı ve disiplinli çalışma ile geliştirilmelidir. Yeteneğe metodlar, sunum kabiliyeti ve sistem eklerseniz kendiniz ifade etme kabiliyetiniz artar. Hayatın içinde olarak iş ortamlarında karşılaştığımız piyasada kendisini mimar-iç mimar olarak tanıtan ama sonradan olmadığını öğrendiğimiz “alaylı” bir çok kişiler ve performanslarını gözlemledim. Fakat ne yazık ki hep bir şeyler eksikti. Özellikle yüksek matematik ve mühendislik gerektiren tasarımlarda geri durduklarına tanık oluyorsunuz. Sonuçta bir okullu olarak Akademik eğitimi destekliyorum ve yeni gelen nesle kesinlikle bunu tavsiye ediyorum.

Esinlendiğiniz akım ve tarzlar nelerdir? Örnek aldığınız isim ya da isimler var mı?

Temelleri 70’lerde atılmaya başlanan ve son on yıl popülerliği had safhaya gelen minimalist ve modern akımlar bir yana, özellikle çağdaş sanatlardan etkilenmemek mümkün değil. Her ne kadar doğallıktan yana olsam da tasarımda sınırları zorlayan ve irrasyonel eğrisel formları yakalamada, amorf formları gerçekleştirmeye daha yatkın neoplastizm eserler bana ilginç geliyor. Geleceği yansıtan fütüristik eserleri ve tasarımları incelemek her zaman eğlenceli ve heyecan verici olmuştur. Aynı zamanda “airbrush” ile çalışan yarı profesyonel grafik re-illüstratör olarak bilim-kurgu ya da “FantasyArt” adı altında yapılan eserleri oldukça ilham verici bulmuştum. Sonuç olarak; iyi bir tasarımcı tüm tarzları ve akımları takip etmesi gerekir. Böylece tasarım kabiliyetlerini bilgi akımları ile güncelleyerek zinde kalmış olur.

Güncellenen hayat kendisini katı bir şekilde güncelleyen tekstil ve diğer sektör modalarında olduğu gibi devir-daim sistemi gibi çalışmakta. Eski arave türevsel akımlar bir bir kendini hatırlatmakta

retro, vintage, mid century, ingiliz country, colonial tarz dönemleri, modern, özellikle de iskandinav tasarım ve tasarımcıları ilham verici yapılarından dolayı tarz olarak favorilerimdir. Eski akımlarda Frank Lloyd Wright, Mies van der Rohe, Eero Saarinen gibi duayen tasarımcılar tasarımcının belleğine mimarlık tarihinden kazınmıştır. Günümüzde Philippe Starck, Karim Rashid, Jean-Louis Deniot, Federico Delrosso, Ma Yansong, Robert Bailey gibi popüler tasarımcılar takip ettiklerimdir.

Size göre iç mimari lüks müdür?

Anlayışa göre değişir. Tamamen bütçe meselesidir. İnsanlar var olan çevrelerini ve yaşadıkları mekanları doğaları gereği verimli-ği arttırmak için düzenleme gereği duyarlar. Bunu bizzat yapmak ya da bir profesyonel destek hizmeti almak bir tercih meselesidir. Her iç mimari düzenleme baştan planlı ve limitli bir bütçe ile lüks dediğimiz değerlerin içinde yada dışında tutulabilir. Bu biraz da tüketicinin elindedir. İç mimar her bütçeye

göre çözümler getirmek zorundadır. Elbette ki bunun kabul edilebilir bir alt limiti olmalıdır. Lükste ise beklentilerin karşılanması hakkında bütçe üst kısımda limitsizdir diyebiliriz.

Tasarım esaslarınız nelerdir ve Türkiye’de iç mimari ne kadar değer görüyor?

Tasarımda “fonksiyonellik”, “proporsiyon” ve “estetik” benim esaslarımdır. İç mimarlık farkındalık olarak tam yerini bulamamış olsa da tüketicilerde bir bilinç oluşmuş durumda. “Bilinç” değeri oluşturur. Özellikle profesyonel ortamlarda kurumsal firmalar günlük operasyonlarında ve aksiyonlarında bir tasarımcıya mutlaka ihtiyaç duyuyorlar.

Sonuç olarak bana göre kurumlar ve tasarımcılar kaçınılmaz partnerler gibi görünmektedir. İlerleyiş olarak baktığımızda mutlaka daha iyi bir konuma gideceği muhakkaktır.

Son olarak dekorasyon ve tasarım dünyasında Türk tasarımcılığı hakkında neler söylemek istersiniz? Okuyucularımıza ne gibi tavsiyelerde bulunmak istersiniz?

Bildiğiniz üzere kültürümüz çok eski tarihlerde göçebe bir medeniyetten yerleşik düzene geçmiş bir medeniyettir.

Bu geçiş sırasında kültürümüzün pozitif değerlerini de ve bizi biz yapan öz değerleri de kişisel alanlarımıza ve mekanlarımıza bir şekilde yansıtabilmiş bir toplumuz.

“Ala Turka” (Türk usulü) teriminde bu şekilde hayatımıza girmiş terimdir.

Araştırdığımızda birçok eski yapılarda inceden inceye düşünülmüş “naif” tasarımsal ve ileri görüşlü bir fikri düşüncenin eseri olan detaylar, günümüzde halen tam manasıyla idrak edilememiş keşfedilmeyi beklemektedir. Aklıma gelen öğrencilik yıllarımda Şehzadebaşı camii restorasyonunda kulaktan kulağa yayılan şu olaya değinmek isterim. Caminin kemer taşları eskimiş ve yıpranmıştır. Mühendisler tecrübeli değildir ve kalıp kurulum. Teorik olarak ilk kemerin üst merkezinde olan kilit taşı sökülme istenir. Taşı biraz oynattıklarında taşın içinde bir oluk ve cam içerisinde bir not bulunur. Taşın nasıl değiştirileceği hakkında 400 yıllık bir prospektüs ile karşılaşılır. Koca Mimar Sinan’ın öngörüsü bu naif öngörüye iyi bir örnektir.

Böylesi zengin bir tarihe sahip coğrafyanın yeni kuşak temsilcileri olan bir danışman, meslek ada-

mı ve tasarımcı olarak günümüz Türkiye’sinde mekan anlayışı konusunda tavsiyelerim şunlardır: Pratik olun, çevreye duyarlı, geri dönüştürülebilir malzemeler tercih edin. Yenilenebilir enerji tüketin. Kişisel seçimleriniz olmalı ve seçimleriniz ile stilinizi oluşturun. Karakterinizi mekana yansıtın. Yaşam alanlarınız içinde kompakt ve kombine yapılar ile çok iyi planlanmış yaşam boşlukları ve mobilyalar oluşturabilirsiniz. Geçmişinizden kopmayarak kültürünüzü ve yaşamışlıklarınızı fikrîsel dokuşular ile mekanda ifade edin. “Eski”deki “naif” değeri koruyarak eski ve yeni bir arada kullanabilirsiniz. Bir mekan düzenlerken “sanat” ise bunun bir tamamlayıcısıdır. Henüz ünlü bir ressam tarafından yapılmış olmasa da gerçek bir tablo edinin. Hayatı kolaylaştıracak teknolojiyi kullanın. Bir o kadar da teknolojinin olumsuz etkilerinden uzak durun.

Binlerce mekan tasarlamış biri olarak biraz felsefi olacak ama söylemek zorunda hissediy-

rum; Lütfen, estetikten nasibini almış fonksiyonel bir mekanda yaşayın ve daha da önemlisi ihtiyaç duyduğunuz tüm mekanlar “sizinle” hayat bulsun. Çünkü tüm mekanları anlamlı kılan “insan”dır ve mekanlar içinde yaşanıldıkça anlamlıdır.

